མིདམངསཉིནརེའིཚགསཔརསྤྱི་ལོ་2024ལོ་ཟླ་4ཚེས་7གཟའ་ཉི་མ།བོད་ཤིང་འབྲུག་ལོ་ཟླ་༢ཚེས་༢༩དེ་རིང་པར་ངོས་4འདོན་ཐེངས་5033 人民日报社主管人民日报社西藏日报社主办 国内统一连续出版物号CN11-0275 邮发代号1-83 http://tibet.people.com.cn

སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས“ཏང་གི་གཏམ་རྒྱུད་་་་་
དང་། གསར་བརྗེའི་གཏམ་རྒྱུད།དཔའ་བོའི་གཏམ་རྒྱུད་་་་
བཅས་ཡག་པོ་བཤད་ནས་གསར་བརྗེའི་སྙིང་སྟོབས་རྒྱུན་་་་་་་་
འཛིན་བྱས་ཏེ་གསར་བརྗེར་རྒྱུན་འཛིན་བྱེད་མཁན་མི་་་་་་་་་་་
རབས་ནས་མི་རབས་བར་ཡོད་པའི་འགན་ལེན་བྱེད་་་་་་་་་་་་་་
དགོས”ཞེས་གསུངས་ཡོད།
དཔའ་བོ་གོང་དུ་བཀུར་ན་ད་གཟོད་དཔའ་བོ་ཐོན་་་་་་་་་
སྲིད་པ་དང་།དཔའ་བོ་བརྩོན་ལེན་བྱས་ན་དཔའ་བོ་གྲངས་
མེད་ཐོན་ཐུབ།དྭངས་གསལ་དུས་ཚིགས་སུ་རྒྱ་ཆེའི་ལས་་་་་་་
བྱེད་པ་དང་མང་ཚོགས་ཀྱིས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བརྒྱུད་གསར་་
བརྗེའི་སྔོན་གཤེགས་དཔའ་བོར་རྗེས་དྲན་ཞུ་བ་དང་།སྔོན་་
གཤེགས་དཔའ་བོའི་སྙིང་སྟོབས་དར་སྤེལ་གཏོང་བ།སྤྱི་་་་་་་་
ཚོགས་ཡོངས་སུ་དཔའ་བོར་དད་གུས་དང་དཔའ་བོར་སློབ་་་
སྦྱོང་བྱེད་པའི་དར་སྲོལ་བཟང་པོ་བཏོད་པ།མི་རྣམས་ལ་་་་་་
འབད་འབུངས་ཀྱི་སྟོབས་ཤུགས་གཅིག་ཏུ་སྒྲིལ་བ་བཅས་་་་་་་་
བྱས་ནས་ཀྲུང་གོའི་ལུགས་ཀྱི་དེང་རབས་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་་་་་་
སྟོབས་ཆེན་འཛུགས་སྐྲུན་དང་མི་རིགས་བསྐྱར་དར་གྱི་བྱ་་་་་་་
གཞག་རླབས་པོ་ཆེར་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་སྐུལ་འདེད་གཏོང་་་་
ཆེད་ལེགས་སྐྱེས་གསར་པ་འབུལ་རྒྱུའི་ལྕག་སྐུལ་བྱས་པ་རེད།

གསར་བརྗེའི་སྔོན་གཤེགས་དཔའ་བོར་་་་་་་
རྗེས་དྲན་ཞུ་བ་དང་གསར་བརྗེའི་ཁྲག་རྒྱུན་་་་་་་་་
རྒྱུན་འཛིན་བྱེད་པ།
ཟླ་4ཚེས་4ཉིན་ཅི་ལིན་ཁྲང་ཁྲུན་གྲོང་ཁྱེར་གསར་་་་་་་་་་་
བརྗེའི་སྔོན་གཤེགས་དཔའ་བོའི་བང་སོའི་སྐྱེད་ཚལ་གྱི་ལི་་་་་་་
ཨེན་ཅུས་ཀྱི་སྔོན་གཤེགས་དཔའ་བོའི་དྲན་གསོའི་རྡོ་རིང་་་་་་་
མདུན་དུ་མང་ཚོགས་བཅུ་གྲངས་གཟབ་ནན་དང་གུས་་་་་་་་་་་
བཀུར་ཆེན་པོས་སྔོན་གཤེགས་དཔའ་བོར་ལུག་མིག་མེ་ཏོག་་་
སེར་པོ་དང་དཀར་པོ་འབུལ་བཞིན་འདུགའདི་ལོའི་དྭངས་
གསལ་དུས་ཚིགས་རིང་ཁྲང་ཁྲུན་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་གསར་བརྗེའི་་་
སྔོན་གཤེགས་དཔའ་བོའི་བང་སོའི་སྐྱེད་ཚལ་གྱིས་སྤྱི་་་་་་་་་་་་་་
དམངས་ལ་རིན་མི་དགོས་པར་འགྲེལ་བཤད་བརྒྱབ་པ་མ་་་་་་་
ཟད། རྗེས་དྲན་ཤོག་བྱང་འབྲི་བ་དང་དྲ་ཐོག་ནས་དུར་་་་་་་་་
ཕྱགས་བྱས་ཏེ་རྗེས་དྲན་ཞུ་བ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་སྣ་ཚོགས་་་་་་་་
ཀྱང་སྒྲིག་འཛུགས་བྱས་ཡོད།“སྔོན་གཤེགས་དཔའ་བོས་་་་་་
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དོན་དུ་རང་སྲོག་བློས་གཏོང་དང་མི་དམངས་ཀྱི་
ཆེད་དུ་ལེགས་སྐྱེས་འབུལ་བའི་སྙིང་སྟོབས་ལ་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱིས་
དད་གུས་ཞུ་འོས་པ་ཞིག་ཡོད།ཏང་ཡོན་ཞིག་ཡིན་པའི་ངས་
སྔོན་གཤེགས་དཔའ་བོའི་སྙིང་སྟོབས་རྒྱུན་འཛིན་བྱས་ཏེ་མུ་་་

མཐུད་འགག་སྒྲོལ་དཀའ་སེལ་བྱེད་ཀྱི་ཡིན”ཞེས་ལྟ་སྐོར་ལ་་་་
ཡོང་མཁན་གྲོང་མི་ཀྲང་ཡའོ་ཆན་གྱིས་བཤད།
ཉེ་ཆར།དམག་ཞབས་ཐིམ་པའི་དམག་མིའི་ལས་དོན་་
པུའུ་སོགས་སྡེ་ཚན་10ཡིས《“བླ་སྲོག་གཏོད་པ།2024
ལོའི་དྭངས་གསལ་དུས་ཚིགས་སུ་སྔོན་གཤེགས་དཔའ་བོར་་་་
མཆོད་འབུལ་ཞུ་བའི”བརྗོད་དོན་གཙོ་བོའི་དྲིལ་བསྒྲགས་་་་་་
སློབ་གསོའི་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་རྒྱུའི་སྐོར་གྱི་བརྡ་ཐོ》མཉམ་དུ་་་་་་་་་་་
བཀྲམ་ནས། སྔོན་གཤེགས་དཔའ་བོའི་བྱས་རྗེས་ལ་རྗེས་་་་་་་་
དྲན་ཞུ་བ་དང་སྔོན་གཤེགས་དཔའ་བོའི་སྙིང་སྟོབས་རྒྱུན་་་་་་་
འཛིན་བྱ་རྒྱུ་གཙོ་གནད་དུ་བྱེད་པའི་བརྗོད་དོན་གཙོ་བོའི་་་་་་
དྲིལ་བསྒྲགས་སློབ་གསོའི་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་རྒྱུའི་བཀོད་སྒྲིག་བྱས་་་
པ་རེད།
ཟླ་4ཚེས་4ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོར།ཧའེ་ནན་ཧའེ་ཁོའུ་གྲོང་་་་་་
ཁྱེར་གྱི་དམག་ཞབས་ཐིམ་པའི་དམག་མི་ཧྥུའུ་ཡུང་གིས་ཧའེ་་
ནན་ཞིང་ཆེན་གྱི་དམག་ཞབས་ཐིམ་པའི་དམག་མིའི་ལས་་་་་་་
དོན་ཐིང་གི་གཙོ་ཆེའི་དྲ་ཚིགས“བླ་སྲོག་གཏོད་པ།2024
ལོའི་དྭངས་གསལ་དུས་ཚིགས་སུ་སྔོན་གཤེགས་དཔའ་བོར་་་་
མཆོད་འབུལ་ཞུ་བའི”ཆེད་སྒྲིག་གི་དྲ་ངོས་ཁ་ཕྱེ་ནས་སྔོན་་་་་་
གཤེགས་དཔའ་བོའི་བྱས་རྗེས་ལ་བལྟས་རྗེས་ཧྥུའུ་ཡུང་གིས
“མེ་ཏོག་སི་ར་འབུལ”ཞེས་པའི་ཙིག་རྟགས་མནན་རྗེས་་་་་་་་་
དཔའ་བོ་དང་སྔོན་གཤེགས་དཔའ་བོར་གུས་འདུད་ཞུས་པ་་་
དང་འབྲེལ།“ངས་སྔོན་གཤེགས་དཔའ་བོར་སྐད་ཆ་ཚིག་་་་་
ཁ་ཤས་ཤོད”ཅེས་པའི་སྐར་ཁུང་དུ“ང་ཚོས་སྔོན་བྱོན་མེས་་་་
པོ་ཚོས་བློས་གཏོང་དང་ལེགས་སྐྱེས་ཕུལ་བ་ནམ་ཡང་བློ་ལ་་་་་
བརྟན་པོར་བཅངས་ནས་མུ་མཐུད་འབད་འབུངས་མདུན་་་་་
སྐྱོད་བྱེད་དགོས”ཞེས་དྲན་འཆར་བཀོད་ཡོད།བསྡོམས་་་་་་་
རྩིས་བརྒྱབ་པར་གཞིགས་ན།2020ལོ་ནས་བཟུང་།ལས་་་
རིགས་ཁག་གི་མི་སྣས་ཧའེ་ནན་ཞིང་ཆེན་གྱི་དམག་ཞབས་་་་་་
ཐིམ་པའི་དམག་མིའི་ལས་དོན་ཐིང་གི་དྲ་རྒྱའི་དུར་ཕྱགས་་་་་་
ལས་སྟེགས་སུ་སྔོན་གཤེགས་དཔའ་བོར་མེ་ཏོག་འབུལ་་་་་་་་་་་
ཐེངས་ཁྲི་260ཡན་ཟིན་ཡོད།
ཟླ་4ཚེས་4ཉིན།ཧུའུ་པེ་ཏང་དབྱང་གྲོང་ཁྱེར་ཤང་་་་་་་
ཤིས་གསར་བརྗེའི་སྔོན་གཤེགས་དཔའ་བོའི་བང་སོའི་སྐྱེད་་་་
ཚལ་དུ་གསོམ་ཤིང་དང་ཤུག་པ་སྔོ་ཐིང་ཐིང་དུ་གནས་པ་་་་་་་་
དང་། དེ་གར་གཟི་ཉམས་ལྡན་པ་ཞིག་འདུགཤང་ཤིས་་་་་་་
གསར་བརྗེའི་སྔོན་གཤེགས་དཔའ་བོའི་དྲན་གསོའི་རྡོ་རིང་་་་
མདུན་དུ་དུར་ཕྱགས་བྱེད་སྒོར་ཞུགས་མཁན་འཐབ་འཛིང་་་་
པ་རྒན་གྲས་ཀྱི་འཐུས་མི་དང་།སྔོན་གཤེགས་དཔའ་བོའི་་་་་་
ནང་མིའི་འཐུས་མི།དགེ་སློབ་ཀྱི་འཐུས་མི་སོགས་ཀྱིས་་་་་་་་་་
གསར་བརྗེའི་སྔོན་གཤེགས་དཔའ་བོའི་དྲན་གསོའི་རྡོ་རིང་་་་

ལ་ཕྱོགས་ནས་རྒྱལ་གླུ་བླངས་ཏེ་མིག་གི་གུས་འདུད་ཞུས་ཡོད།
ངོ་སྤྲོད་བྱས་པར་གཞིགས་ན།ཤང་ཤིས་གསར་བརྗེའི་སྔོན་་་
གཤེགས་དཔའ་བོའི་བང་སོའི་སྐྱེད་ཚལ་བསྐྲུན་ཚུན་རིམ་་་་་་་་
རྩིས་བརྒྱབ་ན་ལྟ་སྐོར་བ་མི་ཐེངས་ཁྲི་60ལྷག་ཙམ་ལ་སྣེ་ལེན་
ཞུས་ཡོད།

གསར་བརྗེའི་སློབ་གསོའི་བྱེད་སྒོ་གཏིང་་་་་་
ཟབ་སྤེལ་ནས་རྒྱལ་ཁབ་ལ་བཅངས་པའི་བརྩེ་་་་་
སེམས་ཟབ་ཏུ་གཏོང་བ།
ཆར་པ་སིམ་སིམ་འབབ་པའི་ཞོགས་པ་ཞིག་ལ།ཧྲན་་་་་
ཏུང་ལེ་ལིང་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཅི་ལུའུ་མཐའ་ཁུལ་གྱི་གསར་བརྗེའི་
དྲན་གསོ་ཁང་དུ་གསར་བརྗེའི་ཞིབ་འཇུག་སློབ་སྦྱོང་གི་བྱེད་་
སྒོ་ཞིག་སྤེལ་འགོ་ཚུགས་ཡོད།ལེ་ལིང་གྲོང་ཁྱེར་ཧྥུའུ་ཕིང་་་་་་
སློབ་ཆུང་གི་སློབ་མ་100ལྷག་ཙམ་སྔོན་གཤེགས་དཔའ་བོའི་
བང་སོའི་མདུན་དུ་བསྐྱོད་དེ་དུར་བྱང་གཙང་མར་ཕྱིས་ནས་་
འདི་གར་དབེན་པར་གཟིམ་པའི་སྔོན་གཤེགས་དཔའ་བོ་་་་་་་་
1003ལ་རང་ཉིད་ངོ་མས་བཟོས་པའི་མེ་ཏོག་དཀར་པོ་ཕུལ་
ཡོད།
ཟླ་4ཚེས་4ཉིན་ཀན་སུའུ་ཏིང་ཤིས་གྲོང་ཁྱེར་ཨན་ཏིང་་
ཆུས་ནེ་ཀོན་ཡིང་གྲོང་རྡལ་གྱི་སྔོན་གཤེགས་དཔའ་བོའི་བང་་
སོའི་སྐྱེད་ཚལ་དུ་གཟི་ཉམས་དོད་ཅིང་།ས་གནས་དེ་གའི་་་་་
མང་ཚོགས་ལུང་ཡོན་སྔོན་གཤེགས་དཔའ་བོའི་དྲན་གསོའི་་་་
རྡོ་རིང་མདུན་དུ་བསྐྱོད་ནས་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་མཁན་གྱི་་་་་་་
དཔའ་བོའི་བྱས་རྗེས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་པ་ཉན་བཞིན་་་་་་་
འདུག དྭངས་གསལ་དུས་ཚིགས་སུ་ཨན་ཏིང་ཆུས་ཀྱི་ཚན་་་་་
པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་སྔོན་གཤེགས་དཔའ་བོའི་དྲན་གསོ་ཁང་་
དུ་ལྟ་སྐོར་དང་།སྔོན་གཤེགས་དཔའ་བོའི་བང་སོ་མཇལ་བ།
མེ་ཏོག་སོས་པ་འབུལ་བ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་ནས་གསར་་་་་
བརྗེའི་སློབ་གསོ་སྤེལ་ཏེ་དཔའ་བོ་གོང་དུ་བཀུར་བ་དང་སྔོན་
གཤེགས་དཔའ་བོར་རྗེས་དྲན་ཞུ་བའི་དར་སྲོལ་བཟང་པོ་་་་་་་
ཞིག་བཏོད་ཡོད།
“ལོ་གཉིས་དང་ཟླ་བ་བཞིའི་ཅིང་ཀང་ཧྲན་རི་བོའི་་་་་་་་་
འཐབ་རྩོད་ནང་སྔོན་གཤེགས་དཔའ་བོ་ཁྲི་4.8ལྷག་ཙམ་་་་་་་
གྱིས་རྩ་ཆེའི་ཚེ་སྲོག་ལེགས་སྐྱེས་ཕུལ་ཡོད”ཟླ་4ཚེས་4ཉིན་་
གྱི་སྔ་དྲོར།ཅང་ཤིས་ཅིང་ཀང་ཧྲན་རི་བོའི་གསར་བརྗེའི་་་་་་
སྔོན་གཤེགས་དཔའ་བོའི་བང་སོའི་སྐྱེད་ཚལ་དུ་བསིལ་རླུང་་་
དལ་བུར་ལྡང་བས་གསོམ་ཤིང་དང་ཤུག་པ་འགུལ་བའི་སྐད་་
སྒྲ་ཆུང་ངུ་ཞིག་སྒྲོག་གིན་འདུག
(པར་ངོས་གཉིས་པར་གཟིགས)

དྭངས་གསལ་དུས་ཚིགས་སུ་ས་གནས་ཁག་གིས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་དྲན་གསོའི་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་བ།

སྔོན་གཤེགས་དཔའ་བོའི་སྙིང་སྟོབས་དར་སྤེལ་བཏང་སྟེ་ཡར་
བརྩོན་གྱི་སྟོབས་ཤུགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་བ།

འདི་ག་ཚགས་པར་གྱི་གསར་འགོད་པ།ཀྲའོ་ཀྲེང་།

འདི་ག་ཚགས་པར་ཁང་དུ་པེ་ཅིང་ནས་གློག་འཕྲིན་འབྱོར་་་་་
གསལ། གསར་འགོད་པས་ཚོང་དོན་པུའུ་ནས་ཤེས་རྟོགས་བྱས་པར་་་་
གཞིགས་ན།འདི་ལོའི་ཟླ་བ་དང་པོ་དང་གཉིས་པར་རང་རྒྱལ་གྱི་་་་་་་་་་
ཞབས་ཞུའི་ཚོང་དོན་མགྱོགས་མྱུར་འཕར་ནས་ཞབས་ཞུ་ཕྱིར་གཏོང་་་་་
དང་ནང་འདྲེན་གྱི་དངུལ་འབོར་སྒོར་དུང་ཕྱུར་ཁྲི་1.2ཙམ་ཟིན་པ་དེ་་་
དུས་མཚུངས་ལས་22.8%འཕར་ཡོད།དེའི་ནང་ཕྱིར་གཏོང་བྱེད་་་་་་
ཚད་སྒོར་དུང་ཕྱུར་4861.7ཟིན་ནས་17.9%འཕར་བ་དང་།ནང་་
འདྲེན་བྱེད་ཚད་སྒོར་དུང་ཕྱུར་7049ཟིན་ནས་26.5%འཕར་ཡོད།
ཟླ་བ་དང་པོ་དང་གཉིས་པར་ཤེས་བྱ་མང་འདུས་ཅན་གྱི་ཞབས་་་་་
ཞུ་ཕྱིར་གཏོང་དང་ནང་འདྲེན་བྱེད་ཚད་སྒོར་དུང་ཕྱུར་4648.7ཟིན་་་

ནས་14.2%འཕར་ཡོད།དེའི་ནང་ཤེས་བྱ་མང་འདུས་ཅན་གྱི་་་་་་་་་་་་
ཞབས་ཞུ་ཕྱིར་གཏོང་བྱེད་ཚད་སྒོར་དུང་ཕྱུར་2766.5ཟིན་ནས་་་་་་་་་་་
13.4%འཕར་བ་དང་། འཕར་ཚད་ཅུང་མགྱོགས་པའི་ཁྱབ་ཁོངས་་་་་
སུ་ཤེས་བྱའི་བདག་དབང་གི་བེད་སྤྱོད་གྲོན་དངུལ་དང་དེ་བཞིན་མི་་་་་་
སྒེར་གྱི་རིག་གནས་དང་རོལ་རྩེད་ཞབས་ཞུ་ཡོད་ཅིང་འཕར་ཚད་84.3%
དང་32.8%སོ་སོར་ཟིན་ཡོད།ཤེས་བྱ་མང་འདུས་ཅན་གྱི་ཞབས་ཞུ་་་་
ནང་འདྲེན་བྱེད་ཚད་སྒོར་དུང་ཕྱུར་1882.2ཟིན་ནས15.4%འཕར་་་་་་་
ཡོད།ཡུལ་སྐོར་ཞབས་ཞུ་མུ་མཐུད་མགྱོགས་མྱུར་འཕར་ཏེ་ཡུལ་སྐོར་་་་
ཞབས་ཞུ་ཕྱིར་གཏོང་དང་ནང་འདྲེན་བྱེད་ཚད་སྒོར་དུང་ཕྱུར་3179.3
ཟིན་ནས་51.8%འཕར་ཡོད་པ་རེད།

ཟླ་བ་དང་པོ་དང་གཉིས་པར་ཞབས་ཞུ་ཕྱིར་གཏོང་དང་ནང་འདྲེན་གྱི་དངུལ་འབོར་དུས་མཚུངས་ལས་22.8%འཕར་བ།

འདི་ག་ཚགས་པར་ཁང་དུ་པེ་ཅིང་ནས་་
གློག་འཕྲིན་འབྱོར་གསལ།གསར་འགོད་པར་
སྤྱི་བདེ་པུའུ་ནས་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བར།ཟླ་4
ཚེས་4ཉིན་ནི་དྭངས་གསལ་དུས་ཚིགས་ཀྱི་ངལ་་་
གསོའི་ཉིན་དང་པོ་ཡིན་པ་དང་།དུར་ཕྱགས་་་་་
བྱེད་པ་དང་གྲོང་ཁྱེར་ཉེ་འཁོར་དུ་བསྐྱོད་པ།
ལམ་ཐག་ཐུང་ངུའི་ཡུལ་སྐོར་བཅས་བྱེད་མཁན་་
མང་བས་མྱུར་བགྲོད་གཞུང་ལམ་གཙོ་བོ་དང་་་་་་
རྒྱལ་ལམ་དང་ཞིང་ཆེན་རིམ་པའི་གཞུང་ལམ་དུ་
རླངས་འཁོར་འགྲོ་སྐྱོད་བྱེད་ཚད་མང་དུ་ཕྱིན་ཡོད།
ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བར་གཞིགས་ན།རྒྱལ་་་་་་
ཡོངས་སྤྱི་བདེ་འགྲིམ་འགྲུལ་དོ་དམ་སྡེ་ཚན་གྱིས་
ལས་འཛོལ་སྔོན་འགོག་དང་།བདེ་འཇགས་་་་་་་
འགན་ལེན།ཤར་གཏོང་འགན་ལེན་བཅས་ལ་་་
དམ་པོར་དམིགས་ནས་སྔ་སྣུར་དུ་དབྱེ་ཞིབ་་་་་་་་་་
བརྡར་གཅོད་བྱེད་པ་དང་།སྔ་ཙམ་ནས་ཞིབ་་་་་
འཇུག་བཀོད་སྒྲིག་བྱེད་པ།ལམ་ངོས་དོ་དམ་་་་་་
ཚོད་འཛིན་ལ་ཤུགས་སྣོན་རྒྱག་པ།ཁྲིམས་་་་་་་་་་་
འགལ་ཚབས་ཆེན་ལ་ཞིབ་བཤེར་ནན་པོ་བྱེད་པ།
དྲིལ་བསྒྲགས་ཁྲིད་སྟོན་རྒྱ་ཁྱབ་བྱེད་པ།ཉེན་་་་་་
རྟོག་པ་མི་ཐེངས་ཁྲི་18.5མངགས་པ།ཉེན་་་་་་་
རྟོག་པའི་རླངས་འཁོར་ཐེངས་ཁྲི་7.7མངགས་་་་
པ་བཅས་བྱས་པ་མ་ཟད། གྲོང་ཁྱེར་དབར་སྦྲེལ་
མཐུད་བྱེད་ས་དང་།མྱུར་བགྲོད་གཞུང་ལམ་གྱི་
གྲོན་བསྡུ་ས་ཚིགས།མཛེས་ལྗོངས་ཁུལ་གྱི་ཉེ་་་་་་
འཁོར་སོགས་ལ་དམ་པོར་དམིགས་ནས་དུས་་་་་་་
ཐོག་ཏུ་ལམ་བུ་གཤོངས་བའི་བྱ་ཐབས་སྤྱད་པ་་་་་
རེད།ངོ་སྤྲོད་བྱས་པར་གཞིགས་ན།ཟླ་4ཚེས་་་
4ཉིན་གྱི་ཆུ་ཚོད་15བར།རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ངལ་་་་
གསོའི་རིང་གཞུང་ལམ་འགྲིམ་འགྲུལ་བདེ་་་་་་་་་་་་
འཇགས་ཀྱི་དུས་བབ་སྤྱིའི་ཆ་ནས་བརྟན་པོ་ཡོད་
པ་དང་གཞུང་ལམ་འགྲིམ་འགྲུལ་ལས་འཛོལ་་་་་་་
ཚབས་ཆེན་དང་དུས་ཡུན་རིང་པོ་དང་ལམ་ཐག་

རིང་པོའི་ནང་འགྲིམ་འགྲུལ་དལ་བགྲོད་ཀྱི་སྙན་་
སེང་འབྱོར་མེད་པ་རེད།
ཀྲུང་གོ་རྒྱལ་ཁབ་ལྕགས་ལམ་ཚོགས་པ་་་་་་་་་
ཚད་ཡོད་ཀུང་སིས་ཁྱབ་བསྒྲགས་བྱས་པའི་་་་་་་་་་་
གྲངས་གཞི་ལས་མངོན་པར།ཟླ་4ཚེས་4ཉིན།
རྒྱལ་ཡོངས་ལྕགས་ལམ་སྡེ་ཚན་གྱིས་འགྲུལ་པ་མི་
ཐེངས་ཁྲི་1750སྐྱེལ་འདྲེན་བྱེད་པར་མེ་འཁོར་་
ཐེངས་གྲངས་1073མང་དུ་བཏང་ཡོད།ཟླ་4
ཚེས་3ཉིན་རྒྱལ་ཡོངས་ལྕགས་ལམ་གྱིས་འགྲུལ་་་་
པ་མི་ཐེངས་ཁྲི་1451.5སྐྱེལ་འདྲེན་བྱས་པ་་་་་་་་
རེད།
རྒྱལ་ཁབ་ལྕགས་ལམ་ཚོགས་པའི་འགྲུལ་་་་་་
སྐྱེལ་པུའི་འགན་འཁུར་བས་ངོ་སྤྲོད་བྱས་པར།
དྭངས་གསལ་དུས་ཚིགས་རིང་མི་སྣ་འགྲོ་སྐྱོད་་་་་་
མང་དུ་ཕྱིན་པ་དང་།དཔྱིད་ཀར་ཡུལ་སྐོར་་་་་་་་་
བྱེད་མཁན་རྒྱུན་མཐུད་མང་དུ་འགྲོ་བ།འགྲུལ་་
པ་འགྲོ་སྐྱོད་ཀྱི་དགོས་མཁོ་ཆེ་རུ་ཕྱིན་པ།ལྕགས་་་
ལམ་གྱི་འགྲུལ་བཞུད་ཤུགས་ཆེན་འཕར་བའི་་་་་་་
རྣམ་པ་ཐོན་ཡོད།ས་གནས་ཁག་གི་ལྕགས་ལམ་
སྡེ་ཚན་གྱིས་གུང་གསེང་རིང་འགྲུལ་པ་སྐྱེལ་་་་་་་་་་
འདྲེན་བྱེད་པར་སྒྲིག་འཛུགས་ཞིབ་ཚགས་བྱས་་་
ཏེ་འགྲུལ་བཞུད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཚན་རིག་དང་་་་་
མཐུན་པའི་དབྱེ་ཞིབ་བྱེད་པ་དང་།སྐྱེལ་འདྲེན་
གྱི་གཏིང་ཤུགས་སྔོག་འདོན་གང་ལེགས་བྱེད་པ།
འགྲུལ་བཞུད་གཅིག་སྡུད་ཀྱི་ལམ་ཐིག་དང་ལམ་་
དུམ་དུ་སྐྱེལ་འདྲེན་བྱེད་ནུས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་་་་་་་་་
བཅས་བྱས་ནས་འགྲུལ་པར་ཕན་ནུས་ཆེ་ལ་་་་་་་་་་
སྟབས་བདེ་བའི་སྐྱེལ་འདྲེན་གྱི་ཞབས་འདེགས་་་
ཞུས་ཡོད།
（བསོད་བདེ་གཞོན་པས་བསྒྱུར།རིག་་་་་་་་
རྡོར་གྱིས་ཞུས）

དྭངས་གསལ་དུས་ཚིགས་ཀྱི་ངལ་གསོའི་ཉིན་དང་པོར།

རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་གཞུང་ལམ་འགྲིམ་འགྲུལ་སྤྱིའི་ཆ་ནས་བརྟན་ལ་གོ་རིམ་ལྡན་པ།
ལྕགས་ལམ་གྱིས་འགྲུལ་པ་མི་ཐེངས་ཁྲི་1750སྐྱེལ་འདྲེན་བྱས་པ།

“སྤྱི་ཚོགས་འགན་བཅོལ་གྱི་སྤྲིན་ཚོམ་གྲོན་་
འཇལ་གྱི་གོ་རིམ་ཆུང་གྲས་ནང་བོད་ཡིག་གི་་་་་་་་་
པར་གཞི་ཡོད་པས་ཐོབ་ཐང་ལག་ཁྱེར་ཐད་ཀར་
བཤར་འབེབས་བྱས་ན་རུས་མིང་དབྱེ་འབྱེད་་་་་་་
ཐུབ། སླད་ཕྱིན་ཕྲུ་གུ་ཚོར་སྨན་བཅོས་འགན་་་་་་
བཅོལ་གྱི་ཆ་འཕྲིན་རྒྱོང་རོགས་གྱིས་དང་ཟེར་་་་་་
དགོས་མི་འདུག”ཅེས་མཚོ་སྔོན་ཞིང་ཆེན་རྩེ་་་་་་་
ཁོག་རྫོང་ནས་ཡོང་བའི་འབྲོག་པ་བཀྲ་ཤིས་སྒྲོལ་
མས（གསང་མིང）དགའ་སྤྲོའི་ངང་བརྗོད།ཉེ་་་
བའི་ལོ་ཤས་རིང་།ཀོང་ཏ་དངུལ་ཁང་གིས་་་་་་་་་
དམངས་ཕན་གྱི་གྲོན་འཇལ་ཐོན་རྫས་ཏེ།“ཀོང་་
ཏ་སྤྲིན་ཚོམ་གྲོན་འཇལ”གྱི་གོ་རིམ་ཆུང་གྲས་་་་་་
ནང་དྲ་ཐོག་ནས“བོད་རྒྱ་ཡིག་རིགས་གཉིས་་་་་་་
དུས་གཅིག་ཏུ་ཡིག་སྒྱུར་ཐུབ་པ”དང་།“ཐོབ་་་
ཐང་ལག་ཁྱེར་བཤར་འབེབས་བྱས་ན་དབྱེ་་་་་་་་་་་
འབྱེད་ཐུབ་པ”སོགས་ཀྱི་ནུས་པ་ཁྱབ་གདལ་་་་་་་
བཏང་ནས། མང་ཚོགས་ཀྱི་འཕྲལ་མཁོ་དང་།
དཀའ་ངལ། སེམས་ཁྲལ།རེ་སྒུག་བཅས་ཀྱི་་་་་་་
གནད་དོན་ཐག་གཅོད་བྱེད་པར་དམིགས་པ་དེ་་
ཐག་རིང་ལུང་ཁུག་ས་ཁུལ་དང་རྒན་རྒོན་སོགས་
ཚོགས་སྤྱིའི་གྲངས་གཞིའི་ཧེ་བག་སེལ་བར་ཕན་་
ཐོགས་ཡོད་པས།མི་དེ་བས་མང་བས་གྲངས་་་་་་
གཞི་ཅན་གྱི་སྟབས་བདེ་ལོངས་སྤྱོད་ཐུབ་རྒྱུ་རེད།
ཀོང་ཏ་དངུལ་ཁང་གིས་དམངས་ལ་དངུལ་
རྩ་གཉེར་བའི་འདུ་ཤེས་ལག་ལེན་ཧུར་ཐག་་་་་་་་་་
བསྟར་ནས་ཐབས་མང་མཉམ་སྤྱོད་ཀྱིས་མི་་་་་་་་་་་

དམངས་མང་ཚོགས་ཀྱི་མཛེས་སྡུག་ལྡན་པའི་་་་་་་
འཚོ་བར་ཞབས་འདེགས་ཞུ་བཞིན་ཡོད།
དྲ་རྒྱའི་ཟོག་འདྲེན་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་་་་་་་་་་་་
དམིགས་ཏེ།ཀོང་ཏ་དངུལ་ཁང་གིས“ཟོག་་་་་་་་
འགྲེམས་ཤར་བགྲོད”ཀྱི་གཅིག་འཐུས་རྣམ་པའི་
དྲ་ཐོག་གི་ཕྱོགས་བསྡུས་དངུལ་རྩའི་ཞབས་ཞུའི་་
ཇུས་གཞི་བཏོན་ནས་གོ་རིམ་ཆུང་གྲས་ཀྱི་དྲ་ཐོག
“ཁ་ལོ་བའི་ཆེད་ཁུལ”ཐོག་ནས་ཟོག་འདྲེན་་་་་་་་
རླངས་འཁོར་གྱི་ཁ་ལོ་བར་ཆུ་དང་།གློགསོལ་་
རླངས་སོགས་འཚོ་བའི་གྲོན་འཇལ་དང་།མི་་་་་་
སྒེར་གྱི་རྒན་གསོའི་གྲོན་དངུལ།ཡིད་རྟོན་གཱའཛད་སྤྱོད་དངུལ་བུན།ལས་རིགས་ཆ་འཕྲིན་་་
སོགས་ཀྱི་ཞབས་ཞུ་མཁོ་འདོན་བྱས་པ་དང་།
གྲོང་མིས་ཁང་པ་ཉོ་བའི་བརྒྱུད་རིམ་ནང་ལྷག་་་་་
པའི་ཉོ་ཚོང་ཞབས་ཞུའི་དགོས་མཁོར་དམིགས་་་
ནས་ཀོང་ཏ་དངུལ་ཁང་གིས“བདེ་སྡོད་ཤར་་་་་་་
གཏོང”ཞབས་ཞུ་ཁྱབ་གདལ་བཏང་སྟེ།“རྩིས་་
ཐོ་དོ་དམ་དང་གཏོང་སྤྲོད་མཇུག་རྩིས་ཟུང་་་་་་་་་་
འབྲེལ”རྨང་གཞིར་བྱས་ནས་སྡོད་ཁང་ཉོ་ཚོང་་་་
སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཉོ་ཚོང་མ་དངུལ་ཚབ་གཉེར་
ཞབས་འདེགས་ཞུས་པ་སོགས་གྲངས་འཛིན་་་་་་་་
དངུལ་རྩའི་ཕྱོགས་བསྡུས་ཐག་གཅོད་ཇུས་གཞི་་་
རབ་དང་རིམ་པ་བཏོན་ནས་ཡོངས་ཁྱབ་དམངས་
ཕན་གྲངས་གཞི་ཅན་གྱི་འདུ་འགོད་བཏོད་དེ་་་་་་
ཀོང་ཏ་དངུལ་ཁང་གི་དངུལ་རྩའི་ཞབས་ཞུའི་རྒྱ་
ཆེ་ཚད་དང་གཏིང་ཟབ་ཚད་ཆེ་རུ་བཏང་ཡོད།

ཐབས་མང་མཉམ་དུ་སྤྱད་ནས་མཛེས་སྡུག་ལྡན་པའི་འཚོ་བར་ཞབས་འདེགས་ཞུ་བ།
འདི་ག་ཚགས་པར་གྱི་གསར་འགོད་པ།ཅིང་ལིང་།

དྭངས་གསལ་དུས་ཚིགས་རིང་ས་གནས་ཁག་གི་ལས་བྱེད་པ་དང་མང་ཚོགས་ཀྱིས་བྱ་ཐབས་སྣ་ཚོགས་ཐོག་ནས་སྔོན་གཤེགས་དཔའ་བོར་མཆོད་འབུལ་ཞུས་ཏེ་གསར་བརྗེའི་སྙིང་སྟོབས་རྒྱུན་འཛིན་དང་རྒྱལ་གཅེས་བརྩེ་སེམས་གསོ་སྐྱོང་་་་་་བྱེད་བཞིན་ཡོད།
①འདི་ནི་གྲོང་མི་ཚོ་ཅང་སུའུ་ནན་ཅིང་གྲོང་ཁྱེར་ཡུས་ཧྭ་ཐའེ་སྔོན་གཤེགས་དཔའ་བོའི་བང་སོའི་སྐྱེད་ཚལ་དུ་་་་་་
ཡོང་ནས་སྔོན་གཤེགས་དཔའ་བོར་རྗེས་དྲན་ཞུ་བཞིན་པ།
②འདི་ནི་ཧྲན་ཏུང་ཙའོ་ཀྲོང་གྲོང་ཁྱེར་ཤུའེ་ཁྲེང་ཆུས་ལིན་ཧྲན་སློབ་ཆུང་གི་སློབ་མས་གསར་བརྗེའི་སྔོན་་་་་་་་་་་་་་
གཤེགས་དཔའ་བོའི་དྲན་གསོའི་རྡོ་རིང་མདུན་དུ་མེ་ཏོག་སོས་པ་འབུལ་བཞིན་པ།
③འདི་ནི་དྲག་ཆས་ཉེན་རྟོག་ཁྲུང་ཆིང་སྤྱི་ཁྱབ་རུ་ཁག་གི་ཉིང་ལག་རུ་ཁག་ཅིག་གིས་དཔོན་དམག་སྒྲིག་འཛུགས་་་
བྱས་ནས་ས་གནས་འདི་གའི་ཆིའུ་ཧྲའོ་ཡུན་གྱི་སྔོན་གཤེགས་དཔའ་བོའི་དྲན་གསོ་ཁང་དུ་དུར་ཕྱགས་བྱེད་བཞིན་པ། ③

①

②